

Burkolat

*„I remember redwood trees
Traffic jams and wolverines
The ocean's Trident submarines
Other sweet conspiracies
I remember all these things”*

REM

Megint felriadtam. Abban a hülye kétarcú állapotban libegtem, amikor még ez is, az is megtörténtnek tűnhet. Ismeretlen haver árnya tűnt el a fényben. Jelentős havernek tűnt, asszem, de hát egy álomban minden jelentős. Összegörnyedve, egy szál gatyában hevert a fal tövében, egy stukkert nyújtott, talán vissza, és megköszönt valamit. Mit lépjek, mit tegyen az ember, ha nem akar megsérteni egy álmot, amint éppen leadja a fegyverét? Mire eldöntöttem, magamhoz tértem. Nehéz fejfel lestem a fénypázmákat a redőny réseiben, meg a koszos gyári padlót.

Felgyűrtem a katonai lópokrócot. Végignéztam a szobán, találgattam, meddig bírom még takarítás nélkül. Eddig egész jól ment. És ha igen, még egy hetet simán kibír. Próbáltam látni valamit a por keringésében, de a nap túl magasra hágott, elcseszte a szöveget. Húzás fogat mosni.

Útközben igyekeztem nem is lépni, inkább suhanni, áttetszővé meg mindenné lenni, nehogy leverjem a képregényeim és a könyvek évtizedes tornyait. Fegyvertársaim a töretlen, tökéletes magányban, Frász Bíró, A Lány, Aki Élő Akart Lenni, meg Kenny Kenny, többek között. Sikeredt, hát hiába, a gyakorlat teszi.

Sikálás közben visszatekertem, egymásra pakoltam a fogkrémköpötek emlékképeit ott messze, a kád alján. Próbáltam egy helyre vetíteni az egészszet, vajon pár hetes, hónapos lebontásban mekkora a kilengés vad köpködésemben. Hát alig, ennyi lett a szomorú eredmény, szembe kell néznem a ténnyel. Kiszámítható lettél, öreg.

Ami nem lenne baj, ha legalább abban lennék kiszámítható, amiért fizetnek is. Visszafelé menet fél mosolyt vágtam balra, át az előszobán, a tükör porlepte mélyére. Ellazultam, ennyire azért nem kellett volna, mert a padlástérbe visszaslattyogván túl messzire lengett a sarkam, és egy valódi, retró rongyláb lóbalással felrúgtam az egyik mutánsomat. Tosszer.

A kis origami rettenet átrepült a gyerekkori emlékek rezervátumáról, arról a fél négyzetméterről a padlón a kihajtható oldalak és összegyűrt zsepik ronda, adult, háromszesz zónájába. Felkaptam, rémültem imádkoztam, istenem. El ne felejsd, ne hagyj, hogy megromsának.

– Maradj mindig így, amilyenek... hajtogattalak, na. Ne rontódj meg.

Félhangos motyogás az orrom alól, itt szabad. Visszhang se jön, olyan távoliak az ipari hodály falai. A gyűrt papír érintése nyomán megint átzúdult rajtam az egész, mint egy rakomány beton, az emléktár, ami az érzelmileg, vagy hogy jelentős helyek, tárgyak, valamik érintésekor kis híján menetrendszerűen flangál át a fejemem. Talán ezért igyekszem, hogy efféléből ne legyen sok.

Az állami oviban kezdődött. Lecsúszott cégesek és alsóprolik megtört tekintetű ivadékaik a vas öltözőszekrénykék előtt, nem sejtik, csak érzik a szörnyű valót, apunak és anyunak soha nem lesz pénze arra a menő Fidu edzőskárpira, pedig ők látták, oly sokszor látták a homokozó túlsó felén meg a rajzfilmek hosszú szüneteiben.

A sarokban sárga kiscsákó esett át a cipőfűzőjén, aznap nyolcadszorra. Belebújós cucokhoz szokott nyilván a tengerentúlon. Könnyű célpontnak tűnt, miért ne szórakozzék én is egyszer. Felemelte zavaros, hülye és barna hörcsögtekintetét, a zenbuddhista elmélyülés nyomát se láttam bennük. Bekészültem az alázásra, és ráemeltem az öklöm arra a bevándorlóivadéokra.

– A szabadok hona. A bátrak földje, ne feledd...

A poén félbemaradt, mert a hörcsögyszemek mögül kiszökkent a kulturális örökség, azaz a lenyomat, amit pár rövid év alatt beleverhettek az ősök. Feszültség, engedelmes szolgálattal, értem, szenszei, rettegés egy felnőttkori, irodai kalitkától, és igen, az origami egyszarvú. Dörzsöltem a szemem, aztán két kézzel kapaszkodtam kantáros kispályámba, és kifekdtem a linóleumon.

Óvó néni összevonta szemöldökét, de semmi több, akkoriban gyakran csuklott össze a fiatalság. Szennyezés, egyoldalú zabák, rózsaszín csoki, tévé, túlstimulált idegek. Délben azért rám nézett, amikor a középső csoport teljes szalvétakészletéből nekiálltam egyszarvút hajtogatni, délután négykor pedig felhívta anyut.

Otthon, a gyerekszoba közepén leguggoltam, és sokadszori nekifutásból rájöttem, hogy az egyszarvú sosem lehet tökéletes. Kis eltérésekkel viszont az elrontott egyszarvút vissza lehet fejteni, és gyúrhatz belőle valami torz kétéltűt, talán teknőst, talán patkányt. Egyik sem lesz ugyanolyan, hülyén horpadoznak, mint a rosszul összezsúrt térkép, torz kinövések, tüskés háta és gerincek halvány sejtelmek a behajtások mentén, felesleges lábak, begyűrt vagy egyenesen lenyesett farkak, ha már végképp besokalltam. Egyik a másik után, és a padlót lassan beborította a papír patkányteknősök sorozatgyártott, mégis egyéni légiója. Fél tizenkettőkor anyu rám nyitotta az ajtót.

Másnap az ovipszichológussal kezdtünk, anyu meg a kapafogó néni bent sutyorogtak az irodában. Valamiről, amiről anyu csak az óvó nénivel, egy másik pszichológussal, aztán egy harmadikkal beszélt. Nekem csak annyit mondott, erős idén a tavaszi fény, és nap szemüveget nyomott a fejemre. Nem nagyon vehettem le, röhejesen festett, gondolom, és tényleg, úgy gondolták kis barátaim is. Attól kezdve csak Svarcinak vagy Tökifúnak szólítottak, már abban a rövid időben, amíg még láttuk egymást.

Anyuval a Psziché Korp vizsgálati szárnyában kötöttünk ki végül, bár akkor még csak a baromi hosszú, baromi magas lépcsőket vettem észre, meg hogy az ingyencsokinak valahogy nem tetszik az íze. Az öltönyös bácsik szintén napszemüveget hordtak, mind egy szálíg, holott nem lehetett olyan a szemük, mint az enyém, ezt azért sejtettem. Lopva

belekukkoltam egy tükörbe a végeláthatatlan nyüstölések szünetében, kicsit megemeltem a szemüveget, mint egy motorháztetőt, és láttam a cikcakkmintát ámuló pupilláim körül. Egy nap alatt szép változás, és nem mondhatom, hogy nem tetszett.

Az öltönyösök lapokat töltöttek ki, ikszelgettek, faxokat simítottak nagyjából a szememmel egy szinten, az asztallapok síkján. Párat lefénymásoltak, és anyunak is megmutatták. Az írisz változásának oka ismeretlen, de a lappangó pszichoszenzitív adottság megnyilvánulásával jár együtt. Temporális képesség, némi telepátia, pre- és posztognicció. Meg hogy érdemes volna belemenni, most van holnap, előnyös hitelfeltételek, nevelési támogatás.

Lappangó tehetség, és úgy is maradt. Iszonyú a kiszámíthatatlanságom, mondták alig egy hónap múlva, erre nem építhetnek. A cég levette rólunk simogató bársonyöklét, és a tévében Kenny Kenny, a bosszúálló rajzfilmhulla húzásai sose voltak annyira megnyugtatók, mint az estén, amikor utoljára battyogtunk le a vizsgálati szárny lépcsőjén.

Az idő viszont múlt, a támogatások szintén, valamit kellett kezdenem. Anyu egy szögesdróttal és alulfizetett, kedélyes örökkel őrzött otthonba szorult, én meg önállósodtam, foglaltam egy padlást az Elkülönült Vegyiművekben. Hely rogyásig, egyéb semmi. A lenyomatok nem zavartak, mivel az elhurcolt gyártósorok helyére ragadt legfeljebb némi punnyadt unalom. Eltűnődtem, az emlékek lenyúlásával mit tehetnék, kikölcsönöztem egy rongyos stimfellevőt a sarki Emporiumból, és nem vittem vissza. A rögzítés még csak-csak, a felvétel ment, de kételkedtem. Ott azért még nem tart a nyugati félteke perverziónak átlagszintje, hogy unott bérrabszolgák, netán elhagyatott, reménytelen kölykök napi benyomásain csöpögjenek, mi több, fizessenek értük.

Ám a divat csapongott, mint mindig, és kivételesen jó irányba lötyönt. A felsőközepőtől, úgy az évi nyolcvanezer szintjétől fölfelé terjedt el a kicsavart cinema verite szimstímek kultusza. Gözöm sincs, miért, nem hinném, hogy az elnyomott szociális érzékenység tette volna. Inkább az érzéketlenség vezette a fogyasztói piramis csúcszabálóit, hogy visszeres lábak, ráncos pofák műérzeteiben fetrengjenek. Vissza a Reál Gyökerekhez, vagy hogy hívták, a mindennapiság mindenek felett. Halálcsapda helyett lyukas szatyor, nem plazmavető, csak járókeret, románc helyett műfog a pohárban.

Az öregek működtek a legjobban, persze, és idővel ki is sunnyogtam a megfelelő csatornákat, ahol teríthettem volna a pici, szögletes stímtárákat. Volna, egen, csak a cucc hiányzott. Anyuval nem teszünk ilyet, a többi trotty pedig nem állt szóba a magamfajtaival, fejhangon sipákolva tűntek el a megállóban vagy a park asztalai közt. Mindig a nyugdíjfolysítás másnapján mászik elő az ilyen, vajon mér', sipították, ami egyébként nem volt igaz, meg hogy szakadjak le, nyilván azokkal a köcsög sakálokkal vagyok, akik a tata-nyanya pornókhöz gyűjtik a húsbabokat. Meg tényleg nem fizethettem túl sokat, egen, még ha engedték is volna a fejükre vágnom a kábeleimet.

Úgyhogy fogtam, és attól kezdve egyszerűen lenyúltam az emléktárákat. Lapos tetőkön rohagáltam, éppen csak a nagykabátot hagytam otthon, sompolyogtam, istenem, gumiköpenyes gonosz a moziban. Lestem és cserkésztem a szottyadt prédát, míg rá nem döbbsentem, baromság az egész, simán a hátuk mögé is kerülhetek. Így ugyan valamivel reszelősebben vágtam be a tudat alatti, legmélyebb lerakódások rétegéig. Elvileg látnom kellett volna a szemüket, csak ezt otthon, a rozsdás fémszerkezet alatt is megoldhattam, szűrés, szerkesztés, meg minden, még a másolás előtt, és kész. A sitergésnek annyi, és Polaire, a seftesem szerint a felsők még komálták is azt az árnyalatnyi mesterséges, lekerékített, éles ízt, az utómunkálatok maradványát.

Nyolc hónap hanyattfekvés, mondhatni, csak aztán sok lett a jóból, és a határozatlan időre kölcsönzött Rhadio Sox felvevőnek előbújtak az árnyoldalai. Kezdett végleg szét-

menni. Polaire nyűgösködött a telefonban, túl világos, túl konkrét, nem megy ez manapság, csináljak valamit. Leplezetlenül szakadt zakókban kezdett megjelenni a találkákon, ha nagy nehezen, egyre ritkábban sikerült kiimádkoznom egyet. Az áraim zuhantak, mint ügynök a krach után, és az a szégyentelenül hamisított Aritoge márkajel Polaire öltönyén, na, ez volt a végső figyelmeztetés, komolytalan vagy, öcsi.

Megérett az idő, hogy kimozduljak a Vegyiből, és átnézzek Garázs Kubrick környékére. Russian Hill, antik telefonpóznák, gondozatlan sövények, elvadult kutyák, és az egész közepe, az izzasztó bádogsufni. A haver ott tenyészett, és napok óta egy különleges ajánlatról beszélt. Részmunkaidő a régi flottabázison, a végén annyira nem új, de katonai fokozatú szimstimkészet lehet az enyém. Kételkedtem, más viszont nem akadt.

Helyre tettem a papír teknőspatkányt, és a múlt huzata abban a percben kisuttyant a tudatomból. Eljutok a szemközti falig, az alomból érzéssel előhúzom a tegnapi gatyát, rágódom egy kicsit a fogmosás friss, mentolos utóízén, és becélzom az ajtót. Eltalálom, elsőre.

Garázs Kubrick filmeket gyártott. A közfelfogás eltért ugyan a magas ideától, amit ő általában filmként gondolt el, de ez természetes, mondta mindig. Kétéves korában látta az első Kenny Kennyt, az élőhulla rajzfilmhős szőlőízű csokipelyhet reklámozott. Akkor még nem tudhatta, de a rejtett csoda nyűgözte le, pár kép, másodpercek alatt képek tucatjai, hangok, színes villanások a katódsugárcsőből, és mindez egy összehasonlíthatatlanul ősbibb receptorban, a szem mögött, neuronok szintén villódzó hálózatán vidámságot, izgalmat, bánatot, vagy széles röhögést idéz meg. Mi a misztérium, ha ez nem, az ilyenek hatására kezd az ember hinni az emberen túli erőiben meg a húsvéti nyusziban, rendszerint erre a következtetésre futott ki az előadás. A végén thaiföldi zsebesgatyájába szokta törölni a kezét, és a sznob hatást ellensúlyozandó általában megereszti egy kólaízű harákolást.

Szereplőkre nyilván nem volt pénze, kortársaiban, a lötytedt tinikben pedig jó érzékkel ismerte fel a totális semmit, a színészeit tehát számgéppel generálta. A drótok szövevénye meg a monitorok alig fértek a sufniába, valahogy mégis folyton újabbakat, nagyobbakat akasztott a rendszerre. Nem hagyta nyugodni az elhivatottság, mindenből csak a legjobb, vagy kapják be magukat mind, ez lett a jelszó, és az utolsó fél évben reggeltől estig, estétől reggelig egy alternatív Oink, a szuperdisznó tekintetének polírozásával foglalkozott. Nem fejezte ki ugyanis a minden határon túli elszánást, amivel Oink visszatér boszút állni Frász Bírón, amiért az még tavaly kibelezte a Mikulást.

A szülői ház körül félig bepusztult sövény, fehér festék pattogzik az összegányolt deszkafalakra. A gyom kissé megrongálja a gatyám szárát, ahogy befelé törtetek. Furcsa, nehéz csend, a nap hülyén függ az égen, csak vakít, hőt nem ad, a kora tavasz átka. A garázs mellett kerti műanyag asztal a Hillbilly sorozatból, alatta az elkóborolt kutya tányérja, tele esővízzel, fenn a tálca. Rajta áldoz Kubrick muterja az anyaság pislákoló szellemének, azaz ide pakolja a rózsaszínű rizsfelfújt-emberkéket, az egyetlen földi táplálékot, amit a fiú még magához vesz. Néha, ha a mama véletlenül rossz csatornára kapcsol, némi vitamindúsított moszatkocka, egyébként annyi. Anyu néha bekopog, apu nem beszél vele. Mintha lenne miről, hahaha.

A csend egyre üresebb, és amikor odanyúlok, az ajtó nyitva, mögötte műanyagszagú sötétség, habszivacs darabkái. Sietség nyomai, egen, már a sarokról beállt a gyanú, miért nem villog semmi a sufni résein. Hová lett ez a barom, nagy ég, és főleg miért, asszem, most vészterhes lépés következik a vészterhes időkben, és megteszem, amit azelőtt soha, lenyesett kesztyűs öklöm az ajtó előtt. És kopog.

Mocorgás, nagyon lassan, árnyék fedi a lesőlyukat, és egy halvány aligfelhő tévelyeg a nap elé. Szemérmes homályba borul a kert, van is miért, a küszöbön dagadt, kopaszodó fazon, sietősen alsógatyára rángatott, kitérdelt háziköntösben, a hóna alatt valami szíjjal.

– Mit akarsz, fiam? Nem ismerek semmilyen...

Képtelen vagyok elhinni, hogy Kubrick ettől a vizenyős tekintetű, szomorú rozsomák-tól származna, aztán ledöbbenek, és úgy maradok. Nem tudom Kubrick rendes nevét.

– Öehhrrm... A gyermeke, uram. Az... idősebb?

– Egy szál fiam volt, most már egy sincs. Húzás!

Kiszúrja, hogy azt a fura bőrszíjat vizslatom a hóna alatt. Közben rájöttem, egy pisztoly tokja, de üres, a gönc domborodna, ha lenne ott bármi. Átváltok az atyai hangnemre, és a tokra bökök.

– Ha rám hallgat, uram, kicsit feljebb húzza... Így csak lelassul. Csak kedvet kapnak tőle a hiénák, ha látják, nekem elhiheti, kész életvesztély.

– Ellopta a kis köcsög! Tőlem, az...

– Matt, az égre! Kiről beszélsz!

Megtört öreglány túrja elő magát az üres tok mellől, szintén háziköntös, szintén az Acme Gazdaságos terméséből. Fakó, évtizedes cumó, de nem lehangolóbb, mint az öreglány tekintete, amint egy tányér elárvult rizsemberkét szorongat. Egy pillanatra rám néz, éppen kivehető mozdulat, mintha át akarná adni, de zavartan forgatja, és leteszi a tévé mellé. Látom az ajtórésein, fogja magát, elhátrál, asszem, a konyha felé, és a mikrosütő csapódását hallani.

– Ha bármit tehetek, asszonyom...

BA zenei előadás Daniel Door és Flow Defow val, Klang/kunst/konferenz, Akademie der Bildenden Künste, München, Németország, 2009.

– A papa széles manccsal a vállamba tenyerel, kis híján leülök, de két fúrge tánclépés után megint az ajtókeret üdvözlő, még szép, a jövőm forog kockán.

Elment kocsit lopni! A kis görcs...

– Kocsit, uram?

– A tengerpartról beszélt. A Megnyugvás támaszpontról.

– A flottabázis, uram?

– Pont a magadfajta kis buziknak való hely. Elvisz a sugár, meg a ruszki csodák!

– Úgy tudom, uram, már majdnem az egészségügyi határérték alá csökkent.

– Fegyver van nála! Tartsd távol magadtól.

– Körbenézek, uram.

– Meg magadat is tartsd távol mindenkitől. Kis tetű, a hajadat ki vágta? Anyád mit szólna? Az ilyenek miatt tart itt...

– Úgy lesz, apa. Kösz.

Visszalattyogok a kertkapuig az elfagyott, sárga fűvön, a hátam közepén csak az utálkozó tekintet, stukker sajna nem. Kubrick előrelátó, és Garázs papa nem vághatja ki fegyveres erővel legmagánabb pázsitjáról ezt a taknyos huligánt, pedig alighanem egész életében erre várt.

A Russian Hill a ruszkiáról kapta a nevét, bár alig akadtak, ma meg már, mióta a vágott-szeműek tettek róluk, éppen egy sem. A maroknyi, ám izgága tagság mindenestre belevéste a környék kulturális génjeibe az Organizációja gátlásokat nem ismerő vérszomját. Vagy nem, csak úgy simán, alapból elcseszett, kegyetlen köcsögök ezek mind, hiába prolik. A játszótereken se hagytak mást, csak randa foltokat, elkent plecsniket. Ezeket nagy ívben kerültem, mert éreztem még ebből a távolból is, nem csak peches kóbor macskák fájdalmát hordozzák, hanem kétlábú kliensek végvernyákolását.

A régi erőmű tornyai alól, a dombtetőről látszott az óceán, most már tényleg csendes. Jó húsz éve, amikor legatyásodott államok feletti flottánk, az a bölcs, fehér fejű rétisas bevásárolta a komcsi tengeralattjárókat, odaát esküdöztek mindenre, ám úgy tűnik, a ruszki nukleáris tekertyűket nem érdekelték a pogány karvalytökéseknek tett fogadalmak. Eldurantak, és a tenger jó ötszáz métert visszahúzódott, mint aki nem vállalja a felelősséget.

Az óriási oszlopokról a parton nemigen akadt sejtelve senkinek. Arkológiának készültek, netán gigászi gát vázának, mindegy, most már maradtak, és a fejesek nagy hirtelen a Megnyugvás emlékművének nevezték ki őket. Az avatás viharos ég alatt ment, meghitt szertartás a tévék szürke kavargásában, esélytelen korosztályunk első közös emléke. A polgármester középfejeseit küldte, azok meg pár peches osztályvezetőt, beszédek felolvasása nyolcas sugárvédelmiben.

A tenger, mielőtt végleg beposhadt volna, még egy lökettel kiadta a belehányt bomlottságot. Elmebeteg bálnák úsztak a támaszpontra, hogy a tengeralattjárók kihatott fémbelől mellett döglődjenek, és teregessék a magukét. A gitáros, talpig tarisznyás környezeti barmok ettől végleg bekattantak, a sereg bázisait fosztogatták sugárvédő szerkókért, hogy aszongya, illően búcsúztassák az értelmetlen brutalitás martalékául esett bálnatestvéreinket. Az oszlopok tövéig kúszott, aki bírta, és letépték a sisakjukat, dalokat gajdoltak, a legbeálltabb állat meg egyenesen a szennyezés démonának képmását kezdte faragni a fekete betonba, míg le nem szedték a rendfenntartók.

Azóta sokat takarítottak, hihetetlen, de állami szervezésben. A sugárzás szintje esett, mégsem csapkodtam magam az örömtől, amint a hegyes oszlopokat lestem a naplemente borotvafényében. Utoljára tényleg taknyos korunkban lógtunk arra Kubrickkal és a ba-

gázzsal, szó szerint, a háromcsápú jellel teleaggatott drótkerítésen. Járt a szánk, de nyilván begazolt mindenki, csak a meséket nyögtük a bálnák csontvázáról és a komcsiszagú, enyhén vörös ruszki hullazabálókról.

Hát, az irány megvan, túl sokat nem léphetek. Az egysínt megszüntették, marad a busz, hogy legalább a Megnyugvás környékére vigyen. A megállóban nyugós kiscsákó, sárga esővédő dzsekije műanyag, recseg a széltől, akár egy papírzacsi. Nagyí vigyáz rá, a bődében még a kötelező tömegközlekedési légfrissítő, egy hontalan. Előreengedem mindet.

Nem látok, nem látok ki az ablakon, kiabál a kölök, ugyan, örül az ülőhelynek, próbálkozik nagyí a népneveléssel. A lakáshelyzetében kihívás előtt álló felebarát szaga megmarad hátul, el sem hiszem, csak a kölyök visít még mindig.

– Nem látok! Nem látok ki!

Lényegesen nagyobb gondjaid is lesznek az életben, öcsi, sziszegem arccal az összefirkált ablaknak. Tanár bácsi köcsög, netán alternatív érdeklődésű, és te leszel az. Sárga, nigger, harcos buzi, neohippi, meg tudja a halál, milyen nevelésű klikkek a sulí folyosóján, úgy döntenek, személyedben lapítják ki a társadalmi hullámhegyvölgyeket. Napi nyolc óra a céges rohadásban, léted harmada a másé, ha nem akarsz idő előtt éhen. Apu meghal, anyu meghal, úgy általában mindenki meghal, csak az nem, akinek kéne. Fogfájás éjjel egykor, bedöglök a tévé. A nagy egyetlen lelép, vagy ami még viccesebb, a legcsekélyebb egyetlened se lesz seholy, hogy lelépjen. És mindez még semmi, öcsi, csak a felvezetés, semmi több, mert a főszörny a kaszával még mindig ott vár a pálya végén, és egy lépést sem kell tennie, mert te közeledsz hozzá minden lélegzetvétellel. És eljön majd az idő, amikor még ez is örökre eltűnt ábrándnak tetszik, fél töködet adnád, hogy még egyszer láthass valamit a létfenntartók zöld pittyegésén meg a szürke égen kívül az ablakon túl.

Ha nem látom, nem hiszem el, hogy egy hatévesforma gyerek erre képes. Egy mozdulattal kitepte magát nagyí üléséből, és már mellettem is termett, állati üvöltéssel tépi a gatyámat, foggal mászna fel, mint egy rajzfilmfarkas, csakhogy ő itt van, nem a tévében. Mi a frász, egy kicsit tényleg kezdek megijedni. Lázasan tűnődöm, vajon megtörné-e a prolipunnyadás felületi feszültségét, ha gyengéd fejrúgással választanám le magamról, fél kézzel kapálózok, és mire elszánnám magam, nagyí és még két felelősségteljes fogyasztója a hazának letépi rólam. Habzó pofával távolodik nagyí hóna alatt, és egy töredék pillanatra elkapom a tekintetét, kék szemek, cikcakkminták az örült ragyogásban. Megnyomom a gombot, leájulok.

Itt is vagyunk. Kicsit félttem, hogy jutok át a betonvermeken a bázis körül, a szögesdrótról nem is szólva, de a környék csövesei, úgy tűnik, önszerveződtek polgárilag, és réges-rég leszedték a kerítést, a csapdákat meg telehánták szeméttel. És ha ez a filmbuzi simán beszambázott, a sugárzás szintje sem lehet veszélyes. Hülye, de nem örült. Itt az idő, nagyí levegő, benntart, benntart, és átlépek a határon. Nagy ég, kábé annyit érhet, mint hogy bújj a pad alá, Johnny, ha atomcsapnak a vörösök, tantónéni vigyáz rád, ősrégi híradó.

A négy bazi oszlop az óceán egykor volt partján nem ide való, irreális az egész, tűnjetek el. Visszanézek, igen, a lábnyomaim húznak szépen visszafelé a homokon, ahogy kell, előttem viszont a sáv, ami nem csökken. Az oszlopok, úgy nézem, kivonják magukat piti téridőnk görbületéből. Aztán csak odaérek, az órára lesek, nyolc perc, jó, ilyen nyolc percet még nem láttam. Az oszlopok tövében pedig egy furgon, drótok sarjadnak belőle, az egyik monitort kitétek a földre, a többit most lövik be, és azon az egyen valaki beizzított egy Totalplayert.

Garázs Kubrick furcsa így garázs nélkül, de jól alkalmazkodik. Az örült környezetvédő nyomi démonát ott az oszlop tövében máris átfestette egy doboz fehér festékkel amolyan

Jasper, a háziszellem fazonúra, és széthajtott egy kempingasztalt. A furgon oldalán mint-ha sietett volna, a kalapos, szivarozó koponyák még simán látszanak a kapkodva odavágott festék alatt. Legba Papa nigger galerije karcol ilyeneket a felüljárókra. Az anyósülésen különös folt, az ajtón horpadás.

Kubrick az asztalnál lebzsel, szomorúan rázogató egy Gravefruit dobozt a pohara felett. Nem jön belőle semmi, és a dobozon, a lejárt szavatosság plecsnija alatt egy karibi csontvázcsalád napozik a holdvilágnál. Elmesélem az álmat a pisztollyal.

– Haggyámá’ – mondja rá, és egy zippzár alól kihúzó egy vásári Buddhát. – Hallja-e Buddha, ha kidől egy fa?

Két ujjal befogja a Buddha fülét, és hopp, oktató modorban feldönti a dobozt az asztalon. Tompa nyekkenés, a szél erősödik.

– Attól függ...

– Nem hallja. A Buddha süket.

Könyökből el is csúri, a röppálya ívéből a szemetesre következtetek, de félremegy, és a Megvilágosodott lepattan az egyik díszlámpáról.

– És nem vagy vízzel körülvett föld sem, világos? Nem tojnak a partjaidon sirályok... És nem tojnak senki más szikláira se... Mi következik ebből?

– Mi?

– Senki sem sziget.

– Á! Örökké nem eshet.

– És nekem minden nap Halloween.

– Ma már nem tanítalak többre.

Kubrick rötyög, közben egy billentyűzetet nyomkodott az asztal alatt, és a végszóra megrezdül egy másik monitor. A képen piros pilótaruhás csávó, azzal a borzalmas múlt századi bubifrizurával összecsuclik egy mocsárban, a kövek lepotyognak körülötte, és egy ráncos pófájú manó sóhajtozik.

Észreveszek még egy horpadást a kocsin, meg még egyet, a közepén egy még kisebb, brutális ütés nyomával. Nem tetszik.

– Jó, hogy megvagy. Honnan a verda?

– Találtam. Ajándék. Még én fizettem érte, na! Egy kicsit.

– Jó, nem akarom...

– Ne is akard. Na, ami téged illet...

– Amúgy meg, izé, szóval önállósodtunk, ugye...

– Nagyon ideje volt már, bammeg. Nagyon. De lépjünk tovább, no cigi!

– Mindennel együtt azt kell mondanom, nem volt szép, amit anyucival tettél.

– Szerintem meg az nem volt szép, amit ő tett velem. Huszonkét év. Legyen elég. Ami a lényeg, az az, hogy neked kell bemenned...

– Nekem?

– Ja. Hiszen megmondtam világosan, nem? Meg jó előre is. A roncsok környékén még van egy kis stich, az igaz... De te akard a fellevőt, ha jól sejtem.

– Meg te is. Csak én sajna egy kicsivel jobban.

– Ahogy mondod. A második tengeralattjáró orrából kell kinyesned.

– És a sugár, he? Tüdőzzem le?

– Nyugi, megjött a nyuszi. És hozott neked valamit.

Fémdobozra mutat a furgon végében. Lekapartak róla a gyártási számot, a bázis azonosítóját, helyenként a katonai okkert is, mindent, csak a szép, háromágú biohazard-jelket, meg az Atomkakukk-matricát hagyták meg. És egy óriási, fluoreszkáló nullát.

El tudom képzelni, igen, most már simán, milyen lehet kis dögevőként egy döglött bálna burkolata alatt fetrengeni, és zabálni a fertőzött haját. Azt csinálom, csak a Tridentekről koppintott ruszki tengeralattjáró kérge alatt, mechanikus változatban. Izzadok a védőszerkóban, szóra sem érdemes, nyálkás gumi ölelget mindenfelől, és a légtartalék kilenc perce kifújt, mégsem érzek semmit. Vagy életbe lépett egy külön tartály, vagy kilukadtam, és a sugárfertőzött belső tér levegőjét szippantgatom.

A parton kezdődött az egész a vetkőzőszámmal. Kubrick kinyitotta a csomagot, öltözzek át. Mit képzelsz, csak nem itt, egy szál semmire, hiszen a szél is fúj. Ugyan, lazított, ezen a földön egykor teljesen meztelen bálnák rohadtak darabokra, és még azok is csak akkor, midőn a baktériumok már hozzájuk férhettek a kitartó sugárzástól. Szóval tehetségem, az lehet, de lássam be, egy szál csenevész emberi csirke pucérsága ezek után itt nem a perverzió teteje.

És a második tengeralattjáró. Egyáltalán mi az, hogy második, mégis honnan a második, itt négy van, csak mire eszembe jutott, már a gyanúsán langyos vízben caplattam, és Kubrick eltűnt. A többire meg nem emlékszem, most idebent vagyok valamelyikben, nem tudom, melyikben, mert lepadlóztam egy rövid, ám rohadék lépcsőn, és az alján pofán vágott egy idióta és teljesen szükségtelen korlát.

A térkép sehol, pedig Kubrick vízhatlan irattartóba hegesztette, nehogy összemaszatoljam. A lámpa szintén elszállt, csak a nulla fluoreszkál gyengéden a sötétben, itt a szerkóm elején. Valamerre mennem kell, a járat az egyik irányban pont olyan, mint a másikban, merre van az előre, és merre van a hajóorr. Eldöntöm, hogy merre, és mantraként motyogni kezdem, ami eszembe jut, csak hogy másra ne gondoljak. Régen, a sufni egyik monitorán az üldözött hős csinálta ezt, összeesküvős mozi, nem is volt holdraszállás, csak úgy csináltak, az űrhajós viszont lelépett. A végén gonosz, fekete helikopterek molesztálták a sivatagban, és a csávó sokat szenvedett, nemes amerikai arca a forró szikláknak feszült, úgy bujkált.

– A fiú ott a nullásban nem bízik magában...

A járat sima műanyaggal és egy kapcsolótáblával ér véget, de eszembe jutott a vázlat. Lapít itt egy szerelőjárat, ha igaz.

– A fiú a nullásban nem akarja baromságokkal tölteni az életét...

Elegem lett, belecsaptam, a tábla leszakadt, mögötte ijesztően szűk alagút. Begyűröm magam, igen, ilyen is volt, csak azt egy android csinálta, aki azt mondta, szintetikus vagyok, nem hülye. Csak neki nincsenek érzései, én meg rögtön berondítok. Kúszok, szenvedek, bár csak ne ilyen dagadt féreg volnék, hanem valamivel vékonyabb, és a túloldalon még egy kapcsolótábla. Ezúttal hátulról, nem érdekel, átverem, és kiesek a repedezett gumipadlóra.

– Úgyhogy inkább nem tölti semmivel.

Valami raktár, cirill betűs, hülye feliratok hieroglifái egy örökre halott korból. Gőzöm sincs, miért kell az ilyesmit az orra tervezni, vagy miért ne, de még emlékszem, Kubrick mit karikázott be vastagon, pirossal. Meglepő könnyedséggel kijön, a kábeleket benyomom egy Acme Gazdaságos szatyorba, a cuccot egy másikba, és magam után rángatom az egészet a szerelőjáratba. Ajtó nincs, mert egybeolvadt a fallal.

Utoljára kúszok végig ezen a féregnyúlványon. Visszafelé azon gyűröm magam, mi a francot szerelhetek itt, és főleg hogyan, így jár, aki összehasonlító nyelvészetet tanul bármi használható munka helyett. És abból se diplomáz.

Kijutok a tetőre, kicsivel a fulladásos halál előtt leszakítom az arcvédőmet, most már mindegy, és eltűnök, hogyan vihethém a partig a cuccot. Sehogy, döntöm el, levágom a szatyrokat a térdig érő vízbe a hajótest hullája mellé, és utánuk vetődök. Hosszú nyo-

mot hagyok a döglött iszapban, a zsákok csúsznak, zörögnek, tömeghalált halt rákok páncélját túrják félre, ahogy vonszolom őket. Boldog céges proli, vigyorgok magamban, megvan a cumó, és árengedményes.

A nap közben lejjebb ment kókadtt tavaszi útján, és a tenger felől köd támadt. A négy, fekete betonóriás körül terjeng, és a furgon száználmasan kicsinek tűnik. Egy szál monitor fénye, ami visszavezet.

A kocsi mögött féknyom, mintha indult volna, a közelében elnyúlt folt a homokon. Emberméretű. Odébb még egy, az obeliszk tövébe vágva meg egy harmadik, mi ez. Rohanok, a szatyrokat elhagyom, csúszkálók a homokon, és az első hulla, mert rögtön látom, hogy az, nigger. Pofával előre hever, gerinctájon égett luk a fekete zakó hátán. Csirkecsontok, tűk és bábok, a fején valahogy ottmaradt a fekete cylinder. Legba Papa neovudu híveinek törzsi farokságai.

Kubrick azt mondta, a mesterséges lelkek, azaz intelligenciák mindig bekattantak, összecsuclottak, elvesztek önnön gondolataik elágazásaiban. A harc pedig végső soron annyira nem bonyolult, vagyis egész másképp bonyolult. Ezért próbálkoztak a szimstimmel akkoriban, jó húsz éve. Egyszerűen felvették a személyzet impulzusait a pár szükséges rutinművelethez, és azt játszották le a hajó idegpályáiban. A harc nem bonyolult.

A rendezőt a monitor mellett találok. A képen a mocsárba hulló kövek, odamerevítve, a billentyűzetet recés áldozati kés vitte ketté. Kubrick oldalán horpadás, fél kézzel szorítja. A szemében kétely, mintha azt mondaná, nem tudom, mi lesz, öreg, még minden lehet, nem ígérek semmit.

Elejtette a családi stukkert. Tétovázok, aztán mégis felveszem, Alpha Male a Bai Lung gyárból, Redneck változat, az öntudatos amerikai családfő választása. Legba a keresztutak loája, és a lábnymok valóban a pisztoly homokba merült körvonalai körül tapossák egymást.

BA: *SPEV/*, audiovizuális performansz, Školska 28 Galéria, Prága, 2009.

